

تفسیر سوره حجرات

استاد قرائتی

جلسه یازدهم آیه ۱۳

آیه (۱۳)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَىٰ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

ای مردم! ما شما را از مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید، همانا گرامی ترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست ، البته خدا دانای خبیر است.

نکته ها:

بعضی این آیه را مربوط به آیات قبل دانسته و گفته اند: چون مسخره و غیبت کردن برخاسته از روحیه خودبرتربینی و تحقیر دیگران است ، این آیه می فرماید: ملاک برتری و کرامت ، تقوی است.

در این آیه به سه اصل مهم اشاره شده است : اصل مساوات ، اصل آشنایی جوامع اسلامی با یکدیگر و اصل اینکه تقوی ملاک برتری است

البته در آیات دیگر قرآن ، ملاک های برتری دیگری از قبیل علم ، سابقه ، امانت ، توانایی و هجرت نیز به چشم می خورد.

پیام ها:

۱ مرد یا زن بودن ، یا از فلان قبیله و قوم بودن ، ملاک افتخار نیست که اینها کار خداوند است (جعلنا، خلقنا)

۲ تفاوت هایی که در آفریده ها می باشد، حکیمانه و برای شناسائی یکدیگر است ، نه برای تفاخر. (لتعارفوا)

۳ کرامت در نزد مردم زودگذر است ، کرامت نزد خداوند مهم است (اکرمکم عندالله)

۴ افراد با تقوی نباید از مردم طلبکار باشند، زیرا کرامت آنان یک مقام معنوی و نزد خداست (عندالله)

۵ قرآن تمام تبعیضات نژادی ، حزبی ، قومی ، قبیله ای ، اقلیمی ، اقتصادی ، فکری ، فرهنگی ، اجتماعی و نظامی را مردود می شمارد و تنها ملاک را تقوی می داند. (ان اکرمکم عندالله اتقاکم)

۶ توسعه طلبی و برتری خواهی ، در فطرت انسان است و اسلام مسیر این خواسته و فطرت را تقوی قرار داده است (ان اکرمکم عندالله اتقاکم)

۷ آنکه آفرید بهتر می داند که نژاد و قبیله ملاک ارزش نیست و تمام سرچشمه های برتری جوئی مردم لغو است (انّ اکرمکم اتقاکم علیم خبیر)

۸ ادّعی تقوی و تظاهر به آن نکنیم که خداوند همه را خوب می شناسد. (علیم خبیر)